

Ce trebuie să cunoașteți referitor la recurs:

1. Care sunt hotărârile judecătorești supuse recursului:

✓ hotărârile judecătorești date fără drept de apel;
✓ încheieri prin care s-a finalizat judecata unei cereri, cum ar fi: încheierea asupra sechestrului asigurator, încheierea dată asupra popririi asiguratōrii, încheierea pronunțată în rezolvarea unei cereri de îndreptare sau de lămurire a hotărârii dacă și hotărârea în legătură cu care s-a făcut cererea este susceptibilă de recurs etc.;

✓ hotărârile pronunțate în apel, indiferent dacă au soluționat cauza pe fond sau prin excepție (exemplu: nu ați introdus în termen apelul, nu ați timbrat corespunzător cererea de apel, etc.);

✓ încheierile date pe parcursul judecării cauzei, de regulă, ca și la apel, pot fi atacate cu recurs doar odată cu fondul. Recursul declarat împotriva hotărârilor se socotește făcut și împotriva încheierilor premergătoare;

✓ există încheieri care pot fi atacate separat cu recurs, cum ar fi: încheierea prin care s-a suspendat judecata cauzei, încheierea prin care s-a respins cererea de repunere pe rol a procesului etc.;

✓ există și încheieri care nu pot fi atacate cu recurs, nici măcar odată cu hotărârea de fond, cum ar fi: încheierea prin care s-a admis sau s-a respins abținerea ori s-a admis recuzarea, încheierea cu privire la cererea de asistență judiciară sau prin care s-a revenit asupra asistenței încuviințate etc.;

2. Cine poate declara recurs:

✓ Ca și la apel, în principal, părțile din litigiu care au avut calitate de reclamant sau pârât la judecata în fond și, eventual, apelant și intimat în apel.

Nu trebuie să considerați că numai reclamantul și pârâtul au dreptul să declare recurs, ci și persoanele care ai

intervenit din voia lor sau forțat în proces (exemplu: intervenientul principal, chematul în garanție, etc.).

Dacă declarați recurs vă veți numi parte recurentă iar adversarul va fi intimat.

Nu este suficient să aveți doar calitate de parte pentru a declara apel, ci trebuie să justificați că sunteți interesat în exercitarea căii de atac, adică hotărârea vă este nefavorabilă.

✓ Avocatul care v-a asistat la judecarea pricinii, chiar dacă nu l-ați împuternicit în acest sens, poate să declare recurs împotriva hotărârii. Însă, pentru susținerea recursului, trebuie să încheiați o nouă împuternicire avocațială cu acesta. Dacă recursul este declarat de un avocat care nu v-a asistat în primă instanță și nici nu a fost angajat de dumneavoastră în acest sens, trebuie să confirmați în instanță că vă însușiți recursul (confirmarea poate fi făcută și după împlinirea termenului de recurs).

✓ Procurorul – indiferent dacă a participat sau nu la judecată în primă instanță, poate să declare recurs împotriva oricăror hotărâri, în condițiile legii.

✓ Sunt și cazuri în care persoane care nu au participat la judecată în primă instanță, nici personal nici prin reprezentare, pot declara recurs.

3. În ce termen puteți declara recurs:

Termenul de recurs este de 15 zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel. Există situații în care legea prevede un alt termen de recurs decât cel de 15 zile.

Este foarte important să cunoașteți că, termenul de recurs poate fi prelungit cu 5 zile de către președintele instanței, care primește cererea de recurs, când constată că aceasta nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege (exemplu: nu ați depus cererea de recurs în atâtea copii câte părți sunt).

Această prelungire a termenului de recurs se face de către președintele instanței unde aveți obligația să depuneți cererea de recurs și numai dacă depuneți cererea de recurs personal (deci nu și în cazul în care o trimiteți prin poștă).

Aspectele referitoare modul de calcul al termenului de exercitare a căii de atac și la momentul de când începe să curgă acest termen, le regăsiți prezentate în Ghidul de orientare pentru justițiabili –APELUL - la punctul 4.

✓ Dacă nu vă conformați dispozițiilor legale referitoare la termenul de exercitare a recursului, recursul va fi respins ca tardiv formulat.

Spre deosebire de apel, legea prevede că dacă la prima zi de înfățișare nu se dovedește că recursul a fost depus tardiv sau dacă această dovadă nu reiese din dosar, instanța va socoate recursul declarat în termen.

4. Ce trebuie să cuprindă cererea de recurs:

Cererea de recurs va cuprinde, sub sancțiunea nulității, următoarele mențiuni:

- numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal și contul bancar. Dacă recurentul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;

- indicarea hotărârii care se atacă;

- motivele de nelegalitate pe care se întemeiază recursul și dezvoltarea lor sau, după caz, mențiunea că motivele vor fi depuse printr-un memoriu separat.

- semnătura.

✓ În lipsa acestor elemente, cererea de recurs va fi anulată.

✓ Motivele de recurs trebuie să exprime nemulțumirea dumneavoastră cu privire la hotărârea atacată, adică trebuie să determinați greșelile pe care le imputați instanței, cu precizarea că, critica formulată trebuie să se încadreze în unul sau mai multe dintre motivele de nelegalitate mai jos prezentate:

1. instanța nu a fost alcătuită potrivit dispozițiilor legale;
2. hotărârea s-a dat de alți judecători decât cei care au luat parte la dezbaterile în fond a pricinii;
3. hotărârea s-a dat cu încălcarea competenței altei instanțe;
4. instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești;
5. instanța a încălcat formele de procedură prevăzute sub sancțiunea nulității, prin hotărârea dată;
6. instanța a acordat mai mult decât s-a cerut, ori ceea ce nu s-a cerut;
7. hotărârea nu cuprinde motivele pe care se sprijină sau când cuprinde motive contradictorii ori străine de natura pricinii;
8. instanța, interpretând greșit actul juridic dedus judecății, a schimbat natura ori înțelesul lămurit și vădit neîndoelnic al acestuia;
9. hotărârea pronunțată este lipsită de temei legal ori a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a legii;
 - a. Dacă indicați greșit motivele de recurs, instanța nu va dispune nulitatea recursului, dacă criticile formulate pot fi încadrate într-unul din motivele de nelegalitate.
 - b. De asemenea, dacă indicați greșit textele de lege, instanța nu va dispune nulitatea recursului, important este ca, criticile pe care le formulați să se încadreze în motivele de nelegalitate prevăzute de lege.

Deci cererea de recurs nu trebuie să facă referire doar la motivele de nelegalitate, ci să și dezvoltați, în parte, fiecare motiv de nelegalitate. Această argumentare a motivelor de recurs poate fi depusă și printr-un memoriu separat, însă trebuie să precizați în cererea de recurs că expunerea pe larg a motivelor de recurs le veți depune printr-un memoriu separat.

Dacă recursul este declarat împotriva unei hotărâri judecătorești care nu este supusă apelului acesta nu este

limitat la motivele de nelegalitate prevăzute de lege, instanța având obligația să examineze cauza sub toate aspectele.

✓ Motivarea cererii de recurs se face prin cererea de recurs sau înăuntrul termenului de recurs.

✓ Termenul pentru depunerea motivelor de recurs se socotește de la comunicarea hotărârii, chiar dacă recursul s-a făcut mai înainte.

✓ În cazul în care nu vă conformați acestor dispoziții legale, sancțiunea care intervine este nulitatea recursului.

✓ Este important să cunoașteți că aveți posibilitatea, dacă nu ați motivat recursul, să invocați oral motive de ordine publică (exemplu: încălcarea normelor de competență materială, adică hotărârea nu a fost pronunțată de instanța competentă material) iar instanța are obligația să le analizeze, chiar în lipsa motivării recursului (aceste motive de ordine publică pot fi invocate și de instanță din oficiu).

5. Cererea de recurs se depune la instanța a cărei hotărâre se atacă, sub sancțiunea nulității.

Dacă motivele de recurs le formulați separat de cererea de recurs, acestea nu trebuie depuse neapărat la instanța a cărei hotărâre se atacă, ci le puteți depune direct la instanța de recurs.

✓ Este foarte important să cunoașteți că cererea de recurs se depune în atâtea exemplare câți intimați sunt. Dacă depuneți cererea de recurs personal și nu aveți copiile necesare, vi se va cere să le depuneți în termen de 24 de ore, în vederea comunicării și veți semna pe exemplarul care rămâne la instanță că ați luat la cunoștință despre această obligație. *Este în interesul părții să se conformeze acestei cerințe deoarece, în caz contrar, instanța va fi nevoită să acorde un alt termen de judecată pentru a comunica tuturor părților cererea depusă.*

✓ Alăturat cererii de recurs trebuie să anexați dovada achitării taxei judiciare de timbru. Dacă legea prevede că cererea de recurs se timbrează, atunci se aplică, în mod obligatoriu, și timbru judiciar. Dacă nu vă conformați

dispozițiilor legale privitoare la timbraj, sancțiunea care intervine este anularea cererii de recurs.

✓ Puteți depune cererea de recurs personal sau prin poștă. Dacă depuneți cererea personal, la cerere, vi se poate elibera dovadă scrisă.

✓ Cererea de recurs formulată învestește instanța cu soluționarea recursului.

Spre deosebire de apel, cererea de recurs nu suspendă, de drept, executarea hotărârii recurate, decât în cazurile expres prevăzute de lege. Însă, pentru a beneficia de acest efect al recursului, aveți posibilitatea să solicitați instanței de recurs să dispună suspendarea executării hotărârii recurate.

Condiția esențială pentru a formula cerere de suspendare a executării hotărârii recurate este aceea a exercitării recursului.

Cererea de suspendare o puteți formula prin cererea de recurs sau separat pe cale principală, în condițiile dreptului comun sau pe cale de ordonanță președințială.

✓ Pentru soluționarea cererii este nevoie să depuneți cauțiunea, în cuantumul fixat de instanță, după ascultarea părților, care vor fi citate în acest sens.

✓ Încheierea prin care s-a fixat cauțiunea nu este supusă nici unei căi de atac.

✓ Încheierea prin care instanța a dispus suspendarea executării este supusă separat recursului, în termen de 15 zile de la data comunicării.

✓ Dacă aveți calitate intimat în proces, trebuie să știți că pentru motive temeinice, instanța poate reveni asupra suspendării executării hotărârii, în condițiile legii. Această cerere se judecă în camera de consiliu, cu ascultarea părților.

✓ În cazul în care a fost admisă cererea intimatului și instanța a revenit asupra suspendării dispuse, dacă aveți calitate de recurent, puteți solicita instanței restituirea cauțiunii, în condițiile legii.

La fel ca la stabilirea cauțiunii și la restituirea acesteia, instanța trebuie să citeze părțile.

Dispozițiile de procedură privind judecata în apel se aplică și în recurs, în măsura în care nu sunt potrivnice. Deci le regăsiți prezentate în Ghidul de orientare pentru justițiabili – APELUL – la punctul 7.